

O DELU ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE

Če so družbene spremembe, ki jih doživljamo, doslej bolj posegale v vsakdanje življenje družine, so se v letošnjem letu odrazile že tudi na organiziranosti naše zveze.

Delo naše zveze je bilo seveda usmerjeno predvsem v programe, ki so omogočali otrokom čim več zdravja, doživetij in veselja, za katero so iz različnih razlogov prikrajšani.

Pri vsem tem nas spremljajo še nejasne organizacijske in družbene spremembe. Uveljavljen bo novi zakon o društvih, čaka nas reorganizacija družbene uprave, uveljavljajo se novi finančni predpisi in še bi lahko naštevali. Vse to nas, če hočemo ali ne postavljaja v nedorečen položaj.

Da bi po novem lahko še vedno skrbeli za otroke, smo ustanovili Zavod občinske zveze prijateljev mladine »Enajsta šola«. Po združitvi občin mesta Ljubljane bo vse prešlo v mesto - Center. Pri vsakem združenju pa je kdo prizadet in največkrat so to tisti, ki živijo oddaljeni od centra. Naš Zavod bo lahko še vedno lociran na območju dosedanje občine in bo skrbel za iste otroke. Deloval bo v novih okoliščinah, pa vendar še vedno ne zgolj na materialni osnovi. Pogoj za to pa je tudi pridobitev lastnega objekta. Ob skrbnem gospodarjenju, pomoči Zavoda za zdravstveno zavarovanje mesta Ljubljana ter matične občine nam bo to, upamo, tudi uspelo.

Letošnje akcije naše zveze so potekale še v nekoliko širšem obsegu kot lani. Vseh prav gotovo v zapisu ne moremo omeniti poleg že tradicionalnih, najbolj množičnih dejavnosti kot so Veseli december, počitniško var-

stvo, letovanje in zimovanje, smo organizirali npr. pomoč pri prevozu otrok, pomoč pri drobnem materialu za razne delavnice, krožke itd.

Ko se kritično oziroma na zadnja leta pod okriljem starih občin, nam je pravzaprav žal. Žal zato, ker so nas težke razmere nenehna iskanja novih rešitev šele resnično zblížala v resnično in pravo korist otrok. V tem duhu so potekale tudi naše akcije in skupaj s spremljajočo problematiko naštejmo le največje.

VESELI DECEMBER

Je in bo ostal mesec izrednih otroških doživetij in želja. Popestrili smo ga z gledališkimi predstavami, obhodom Miklavža, prihodom dedka Mraza in atraktivnimi prireditvami. Vse so bile izredno obiskane. Samo predstav se je v Kulturnem domu Španski borci in po šolah ter vrtcih udeležilo preko 6000 otrok. V veliko

pomoč pri tem so bile gledališke skupine Moje gledališče in zlasti amaterski skupini VVZ Nove Jarše in Pedenjped.

Predstave amaterskih skupin v osnovnih šolah za otroke prvih in drugih razredov so bile izredno lepo sprejete.

Tudi odziv pri drugih prireditvah je presegal pričakovanja. To dokazuje, da so, kljub enakim prireditvam v Centru, te prireditve potrebne, saj ni možnosti na enem mestu zadostiti vsem potrebam otrok.

Prav zato tudi letos pripravljamo še več prireditev pri nas, na našem območju.

LETOVANJE V ZAMBRATLIJI

Čeprav smo se že navadili na nepredvidljive razmere na Hrvaškem, smo se tudi letos srečali z novimi. Takoj na začetku smo imeli težave s prehodom meje. Na meji so zadrževali otroke in zahtevali nam, pa tudi njim povsem neznan obrazec. Če smo namreč pokazali zahtevani obrazec, so rekli, da papir ni prave barve ali kaj podobnega.

Po sestanku predstavnikov Zveze s predstavniki hrvaškega veleposlaništva so se stvari uredile. Dejanje, ki je vredno pohvale in kaže, da je mogoče konstruktivno sodelovati kljub nejasnim dogovorom in zakonom na obeh straneh.

V letošnjem letu smo izvedli vseh 11 načrtovanih izmen. Skupaj je letovalo 1409 otrok. Zavidljiva številka, še posebej, če poudarimo, da je bilo vključenih prek 10% otrok, ki so prejeli regres s strani Zavoda za socialno varstvo, s katerim sodelujemo izredno konstruktivno v pravem socialnem pomenu.

Lahko rečemo, da je skoraj v vseh letih obstoja naše zveze letovalo približno enako število otrok, vendar prej v več krajih širom po Sloveniji in Hrvaški.

V zadnjih letih pa smo dom tako usposobili, da smo lahko vsem tem otrokom nudili enake pogoje v prijetnem obmorskem okolju. Kljub temu, da zaradi negotovih razmer na Hrvaškem v zvezi z lastnino družbenih organizacij nismo vlagali posebnega denarja v obnovo, smo pripravili zdravstveno, higiensko in vsebinsko izredno uspešno letovanje. Naj ponovimo le besede komisije ZPM Slovenije, ki je nenapovedana obiskala

dom: kakšna urejenost, red, čistoča, kakšne vsebine in kakšna hrana.

Vse to je dokaz, da smo organizatorji in izvajalci vsa ta leta zoreli z željo, ustvariti otrokom lepe trenutke. Ko bi le bilo to mogoče tudi v domačem okolju z lastno stavbo!

POČITNIŠKO VARSTVO

Z ozirom na interes staršev in izredno krajevno razvejanost v naši občini, smo v letošnjem letu izbrali tri zbirna mesta otrok. Osrednje je bilo v VVZ Otona Župančiča. Varstvo je potekalo od 6.30 do 15. ure vse počitnice. Ob lepem vremenu je potekalo na kopaljšču Kodeljevo. Ob slabem vremenu so vzgojitelji pripravili raznovrsten program. Varstvo je bilo brezplačno. Starši so prispevali le tretjino cene za vstopnico na kopaljšče in 300,00 SIT za krepak zajtrk in kosilo.

V počitniškem varstvu smo opravili 39 dni. Udeležilo se ga je 138 otrok.

Pri organizaciji varstva nismo imeli nikakršnih težav. Prav gotovo so k temu pripomogla strokovna srečanja z vzgojitelji. Verjetno pa bi se varstva udeležilo več otrok, če bi v celoti lahko krili stroške. Nemalo staršev, ki so sicer prosili za varstvo, se je le-temu odreklo zaradi prispevka. Neprijetno bi jim bilo namreč, da njihovi otroci zaradi pomanjkanja denarja ne bi prejeli malice in kosila.

V varstvo so se letos vključili nekateri otroci iz občin Center in Bežigrad. Le pri nas smo namreč organizirali varstvo tudi v avgustu.

Prepričani smo, da moramo vztrajati pri naših dosedanjih prizadevanjih. V današnji težki gospodarski in družbeno ne povsem izoblikovani situaciji še lahko omogočimo našim otrokom vsaj letovanje in varstvo, ki si ga drugače mnogi ne bi mogli privoščiti. Kako je to pomembno za zdravje otrok, nam ni potrebno posebej poudarjati.

Naša usmeritev za v prihodnje pa je jasno opredeljena v uvodnih mislih. Menimo, da so upravičene in uresničljive.

Sekretar OZPM:
Martin ROZMAN

BISTRO GLAVO VARUJE ČELADA

Morda so prav gorska kolesa vzpodbudila pripadnike vseh generacij, da si kupijo kolo in kolesarijo. Kolesarjenje je postalo priljubljeno zlasti v toplejšem delu leta. Lahko bi dejali, da je kar množično. Z množičnostjo pa se ponavadi pojavljajo tudi neprijetne reči. Sorazmerno obremenjene ceste, slabo, pogosto nekulturno obnašanje voznikov, neznanje in neobvladanje vožnje s prometnimi sredstvi so med drugim razlog za številne smrti in poškodbe udeležencev v prometu.

Pešci in kolesarji so najbolj ogrožena in izpostavljena skupina prometnih udeležencev. Po statistiki prometnih nesreč so kolesarji takoj za vozniki in potniki v osebnih avtomobilih. Tako je od leta 1985 do leta 1992 umrlo kar 57,5% kolesarjev zaradi poškodbe glave. (Podatki so vzeti iz gradiva Republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu z dne 27. 6. 1994). Delež otrok oziroma mladostnikov starih od 7-9 let znaša 12,6%.

Kako je s poškodovanimi kolesarji v bolnišnicah za isto obdobje? Med kolesarji je bilo največ (27,6%) poškodovanih v starostni skupini od 7 do 14 let! Med poškodovanimi so bile najpogostejše poškodbe glave, ki predstavljajo 41,5% vseh primerov. V starosti 5 do 14 let so predstavljale 46,5% vseh poškodb, v starosti od 15. do 19. leta pa kar 50% poškodb hospitaliziranih kolesarjev.

Stanje oziroma tragična bilanca in pozitivne izkušnje nekaterih držav, ki so že uveljavile uporabo kolesarskih čelad, je zadosten razlog, da je Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v mesecu oktobru začel s triletno akcijo Bistvo glavo varuje čelada. Za izboljšanje stanja in varnosti je tovrstna akcija zelo pomembna. Poleg dobrih priprav otrok na samostojno kolesarjenje in kolesarskih izpitov izboljšamo njihovo varnost s tem, da jih spodbujamo tudi z lastnim zgledom oziroma navajamo na uporabo kolesarske čelade. Izkušnje skandinavskih držav so spodbudne. Tako so npr. na Danskem v prvem letu glede na število prodanih čelad zagotovili čelade za štirideset odstotkov otrok, starih do deset let. V Avstraliji imajo kolesarji predpisano uporabo kolesarske čelade.

Tudi v naši občini se je Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu odločil za akcijo Bistvo glavo varuje čelada. Komisija za vzgojo in izobraževanje je ustanovila koordinativno skupino, ki bo vodila triletno akcijo. Sestavljajo jo predstavniki policije, šolske, preventivne in vzgojne dejavnosti v prometu, zdravstva, medijev, AMD, možni pokrovitelji in drugi.

Temeljni cilj akcije z naslovom Bistvo glavo varuje čelada je zmanjšati število poškodb med kolesarji, kar lahko zagotovimo tudi z uporabo kolesarskih čelad. Otrokom želimo predstaviti čelado kot izdelek, ki je prijeten in koristen. S tem želimo seznaniti in motivirati otroke v starosti od 8 do 11 let, ki kolesarijo in se pripravljajo na kolesarski izpit oziroma samostojno vožnjo v prometu. V tem procesu pa so pomembni tudi starši, predvsem pa učitelji in mentorji prometne vzgoje. Seveda ne gre zanemariti vloge vseh drugih, predvsem kolesarjev, ki bi s svojim zgledom vzpodbudili najmlajše k nošenju čelade v cestnem prometu in tudi na drugih površinah.

Program za spodbujanje uporabe čelad v občini, ki ga želi koordinativna skupina izpeljati, obsega: spremljanje podatkov o prometnih, športnih in drugih nesrečah kolesarjev v obdobju treh let; izvajanje posebnih akcij za popularizacijo kolesarskih čelad; organiziranje kolesarskih srečanj, akcije za večjo varnost kolesarjev ipd.; izvajanje vseh drugih aktivnosti za varno vožnjo s kolesom, kot so: priprave na kolesarski izpit, tekmovanja Kaj več o prometu, kvize, nagradne natečaje in podobno.

Akcijo je podprl tudi Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana Moste-Polje in obenem sprejel sklep, da bo zagotovil sredstva za nakup po deset čelad za vseh dvanajst osnovnih šol v občini.

Akcija, ki si jo je zadal Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu oziroma njegova Komisija za vzgojo in izobraževanje v cestnem prometu, je pomembna naloga za vse. Še posebej za koordinativno skupino, ki jo vodi. Akcija bo zahtevala veliko angažiranja in seveda denarja za nakup kolesarskih čelad. Dobrodošli bodo sponzorji, ki bodo zagotovili čelade ali pa denar za njihov nakup.

Slika in besedilo:
Polde Kožar

ŠPORTNA DELAVNICA POLJE

Športno društvo POLJE tudi to sezono, poleg že svojih tradicionalnih rekreativnih aktivnosti za odrasle, pripravlja »ŠPORTNO DELAVNICO« za predšolske otroke in »ŠPORTNO ŠOLO« kot nadaljevanje aktivnega seznanjanja in športa. V ŠD POLJE smo v preteklem letu pridobili precej znanja in izkušenj pri izvedbi programa, tako da je le-ta dobil optimalno obliko, vsebino in zunanjo podobo v skladu z zainteresiranostjo otrok na eni ter zadovoljstvom staršev na drugi strani.

V obeh programih ponujamo bazične športne vrste, ki jih je mogoče izvajati v telovadnici ali ob njej in so poleg tega privlačne: nogomet, košarka, odbojka, rokomet, badminton ter vrste, ki so o podlaga za sieherno športno udejstvovanje, kot so akrobatika in atletika.

Tudi v tej sezoni bomo organizirali »športne delavnice« v Polju in Zalogu, »športno šolo« pa v Polju. Program obsega skupaj 44 ur aktivnega dela in je razdeljen v dva semestra - jesenski in spomladanski.

Vabimo vse starše, da se podrobneje

seznanijo z delavnicami in šolo v ŠD POLJE. Polje 356 (nasproti bencinske črpalke v Polju) vsak ponedeljek in sredo od 17.00 do 19.00 ure, kjer bodo lahko tudi vpisali svoje mlade športnike v delavnico ali šolo.

A. C.

TURNIR MEET '94-BASEBALL

BSD »ZAJČKI« so se udeležili tradicionalnega vsakoletnega turnirja MEET '94 na Nizozemskem v mestu Nueneu blizu Eindhovna. Tekmovanje je bilo razdeljeno v dve skupini. Naš klub je bil v skupini skupaj z angleško, nemško in francosko ekipo. Glede na to, da poteka v našem državnem prvenstvu končnica, v kateri vodijo Zajčki, so tudi na turnirju pokazali zelo dobro formo in premagali vse svoje tekmece brez težav. Rezultati naše ekipe so bili naslednji:

Essex Eagles-GB : Zajčki	2:5
L. Etoile du Nord-F : Zajčki	1:13
Zulpich Eagles-D : Zajčki	0:16
in še v finalu znova	
Essex Eagles-GB : Zajčki	2:10

V drugi skupini so sodelovale še ekipe domačinov, selekcija nekaj nizozemskih klubov, nemška ekipa iz Hanovra in ekipa iz Belgije. Vrstni red je bil v naštem zaporedju.

Poleg zmage smo bili deležni še dveh nagrad in sicer za najbolj športno ekipo in za najboljšega igralca turnirja, to je bil Jani Železnikar. Poleg dobre igre v obrambi

z odličnimi meti Marka Hudečka, Mateja Berginca in Janeza Vodenliča je bil uspešen tudi napad, saj je ekipa dosegla kar 10 udarcev zunaj igrišča »home runov«. Največ jih je dosegel Janez Vodenlič, 5, Jay Woitzinski je dosegel 4, Matej Berginec enega, prejeli pa smo enega s strani ekipe Anglije na otvoritveni tekmi.

Glede na izredno organizacijo ter prijateljsko razpoloženje na turnirju predvidevamo udeležbo na turnirju tudi naslednje

leto, dobili pa smo tudi že povabilo kluba iz Kölna in upamo, da bomo zmogli dovolj sredstev in se udeležili vsaj enega od turnirjev. V naslednjem letu načrtujemo gostovanje v zibelki baseballa v ZDA, natančneje v državi Wisconsin. Vse bo seveda odvisno od denarja, medtem ko bomo za formo ekipe poskrbeli igralci z trenerjem Borutom Beličičem.

Športni pozdrav!

ALTRA - Odbor za novosti v duševnem zdravlju, Društvena 35, Ljubljana, tel.: 453-711
ZAGOVORNISTVO
nudi brezplačno pravno in psihosocialno pomoč uporabnikom psihiatričnih uslug vsako sredo in četrtek med 17. in 19. uro, v Svetovalnici Fužine, Pregljeva trg 15, tudi po telefonu: (061) 1406-706 v PISC, Kunaverjeva 2-4, tudi po telefonu (061) 571-128
Podrobnejše informacije tudi o drugih dejavnostih društva Altra lahko dobite na sedežu društva ali po telefonu: (061) 453-711 vsak delovnik med 12. in 14. uro.

Po klančku gor, po klančku dol z gorskimi kolesi

Športno društvo Zadvor organizira v decembru še zadnja dva izleta z gorskimi kolesi, preden zapade sneg. Prvi bo v nedeljo, 4. decembra, kolesarje pa bo vodil na Črni Vrh, drugi, 18. decembra, pa na Janče.

Začetek izletov, ki jih vodijo izkušeni gorski kolesarji in dobri poznavalci terenov, je pred Zadržniškim domom v Zadvoru ob 9.30. Izleti so pripravljani tako, da bodo na svoj račun prišli tako izkušeni kolesarji kot začetniki, saj bodo ti drugi lahko izbrali lažjo in krajšo pot. Vse informacije dobite pri organizatorjih Tonetu Pajku (tel.: 482-826), Lojzetu Dolinarju (tel.: 268-137) in Milanu Bricljaju (tel.: 482-181).

Na svidenje!

Športno društvo Zadvor

Tudi v letošnji rekreacijski sezoni Športno Društvo Zadvor pripravlja organizirano rekreacijsko vadbo za ženske, moške in družine v Osnovni šoli Sostro, hkrati pa vabi vse, ki jih zanima namizni tenis, da se jim pridružijo tudi pri tem športu.

Namizni tenis lahko igrate v dvorani Zadržnega doma Zadvor vsak torek in četrtek med 19. in 21. uro. Vsak torek, sredo in četrtek med 17.30 in 19. uro imajo vadbo namiznega tenisa mlajši dečki.

Ženske se lahko rekreirajo vsak ponedeljek v telovadnici OŠ Sostro, in sicer od 19.30 do 20.30. Ob istih urah poteka vsako sredo moška rekreacija, rekreacija za družine pa je ob torkih med 16.45 in 18.15, prav tako v telovadnici OŠ Sostro.

Za vse dodatne informacije se lahko obrnete na Športno društvo Zadvor, Cesta II. grupe odredov 43, Ljubljana-Dobrunje.

Kolesarja bi bila varnejša s kolesarsko čelado.